

PATVIRTINTA
Akcinės bendrovės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto
direkcijos stebėtojų tarybos
2024 m. rugsėjo mėn. 19 d. sprendimu
(2024 m. rugsėjo mėn. 25 d. posėdžio protokolo Nr.
STP-13)
Nauja redakcija patvirtinta 2026 m. gegužės 29 d.
sprendimu. 2026 m. birželio mėn. 10 d. posėdžio
protokolo Nr. STP-7/2026)

AKCINĖS BENDROVĖS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO DIREKCIJOS SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMO IR KONTROLĖS POLITIKA

1. ĮVADAS

- 1.1. Akcinės bendrovės Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos (toliau – Uosto direkcija) sankcijų įgyvendinimo ir kontrolės politika (toliau – Politika) nustato Uosto direkcijos sankcijų įgyvendinimo ir kontrolės modelį ir principus, siekiant Uosto direkcijos veikloje užtikrinti, kad laikomasi Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos (JT ST), Europos Sąjungos (ES) ir nacionalinių sankcijų, ribojimų reguliavimo bei atsižvelgiama į Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (JK) sankcijų režimų reikalavimus.
- 1.2. Politika parengta atsižvelgiant į privalomą JT, ES ir nacionalinį tarptautinių sankcijų ir kitų ribojančių priemonių reguliavimą, kompetentingų institucijų rekomendacijas, išaiškinimus ir gerąją praktiką, susijusią su sankcijų įgyvendinimu, Uosto direkcijos vertybinę poziciją ir kitas politikas bei tvarkas.
- 1.3. Uosto direkcija užtikrina visų pirmiau nurodytų sankcijų režimų reikalavimų laikymąsi, siekdama išvengti galimų teisinių, reputacinės žalos padarinių bei užtikrinti, kad Uosto direkcijos sudaromi sandoriai būtų apsaugoti nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių bei šalinamos tokių veiksnių atsiradimo priežastys ir sąlygos.
- 1.4. Uosto direkcijos vidaus dokumentai neturi prieštarauti Politikos nuostatomis ir, esant poreikiui, turi būti atnaujinti vadovaujantis šia Politika. Tam tikrų Politikos nuostatų įgyvendinimas pagal poreikį apibūdinamas detalizuojančiuose Uosto direkcijos vidaus dokumentuose.
- 1.5. Politika taikoma visai Uosto direkcijos veiklai ir procesams. Uosto direkcijos darbuotojai privalo susipažinti su Politikos nuostatomis ir jų laikytis.
- 1.6. Už sankcijų įgyvendinimą atsakingas Uosto direkcijos generalinis direktorius. Uosto direkcijos Veiklos atsparumo departamento direktorius užtikrina sankcijų įgyvendinimo kontrolę.

2. SĄVOKOS

- 2.1. Šioje Politikoje vartojamos sąvokos ir santrumpos:

Sąvoka / santrumpa	Apibrėžimas / paaiškinimas
ANK	Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas
BK	Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas
LTSA	Lietuvos transporto saugos administracija
LR SM	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
Sankcijų įgyvendinimo kontrolės veiklos dalyviai	Šioje Politikoje ir kituose Uosto direkcijos detalizuojančiuose vidaus dokumentuose nustatyti Uosto direkcijos darbuotojai, atsakingi už sankcijų įgyvendinimo kontrolės veiksmus
Sankcijų patikra	Uosto direkcijos detalizuojančiuose vidaus dokumentuose nustatyto stropaus patikrinimo dalis, kuri apima visumą veiksmų, kurių metu tikrinant sankcionuojamų asmenų, laivų, prekių ir pan. sąrašus ir (ar) panaudojant

	įrankius, žinių bazes, taip pat pagal esamus fizinių ir juridinių asmenų patikros procesus nustatoma, ar veiklos partnerio, konkretaus sandorio ar operacijos atžvilgiu taikomos sankcijos
Sankcijos	Tarptautinių ir nacionalinių sankcijų, taip pat kitų šalių sankcijų reguliavimas kartu, kaip apibrėžta šios Politikos 1.1 punkte
TSI	Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymas
Veiklos partneris	išorės šalis (žemės nuomininkai, klientai, vartotojai, iš išorės pasitelkiami rangovai, konsultantai, subrangovai, tiekėjai, pardavėjai, patarėjai, agentai, platintojai, atstovai, tarpininkai, investuotojai ir pan.), su kuria Uosto direkcija yra užmezgusi arba ketina užmegzti tam tikrus verslo santykius

3. BENDROSIOS NUOSTATOS

3.1. Politikos misija – užtikrinti principingą, vertybine pozicija grįstą sankcijų laikymąsi ir įgyvendinimą Uosto direkcijoje, taip pat atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

3.2. Politikos vizija – vieninga, gerosios praktikos pavyzdžiais paremta, skaidri ir veiksminga sankcijų įgyvendinimo kontrolės sistema.

4. SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMO IR KONTROLĖS PRINCIPAI, POVEIKIS SANDORIAMS IR PRIEVOLĖMS

4.1. Sankcijų įgyvendinimas Uosto direkcijoje yra grindžiamas toliau išvardintais principais, suderintais su strateginiais tikslais ir vertybėmis. Visi sankcijų įgyvendinimo kontrolės veiklos dalyviai užtikrina, kad principais būtų vadovaujamasi tiek įgyvendinant nustatytus veiksmus, tiek rengiant, aiškinant ir taikant susijusius dokumentus:

4.1.1. **vertybių ir nacionalinio saugumo interesų viršenybės** – Uosto direkcijos patvirtintos vertybės ir Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo politikos interesai, siekiant užtikrinti sklandų tarptautinių finansinių, ekonominių, susisiekiimo ir kitų sankcijų įgyvendinimą, yra svarbiausi ir traktuojami kaip aukštesni verslo interesams;

4.1.2. **sankcijų ir sankcijų vengimo rizikos netoleravimo** – vadovaujantis Politikos ir kitų vidaus dokumentų nuostatomis, Uosto direkcijos veikloje šalinamos bet kokios abejonės dėl galimo sankcijų pažeidimo ar sankcijų apėjimo rizikos materializavimosi. Uosto direkcija tikisi, kad jos veiklos partneriai suvokia galimą sankcijų poveikį jų verslui, ir imasi priemonių tam, kad būtų išvengta su tuo susijusių neigiamų pasekmių. Santykiai palaikomi tik su tais veiklos partneriais, kurie laikosi Uosto direkcijos sankcijų įgyvendinimo ir kontrolės principų bei nekelia rizikos jų pažeidimui;

4.1.3. **veiklos partnerių ir informacijos patikimumo bei bendradarbiavimo** – Uosto direkcija bendradarbiauja tik su patikimais veiklos partneriais ir savo veikloje nuolat stebi, renka ir visiems sankcijų įgyvendinimo kontrolės procesų dalyviams pagal jų funkcijas atskleidžia informaciją apie aktualias rizikas. Bendradarbiaudama su veiklos partneriais Uosto direkcija turi teisę gauti patikimą, išsamią informaciją aktualioms rizikoms vertinti ir pagrįstiems sprendimams priimti. Uosto direkcija bendradarbiauja su kompetentingomis institucijomis jų funkcijų ribose;

4.1.4. **patikros, atsekamumo ir atsakomybės** – Uosto direkcija užtikrina, kad būtų skiriami pakankami ir kokybiški resursai pavestiems sankcijų įgyvendinimo veiksams atlikti. Visos su sankcijų įgyvendinimo kontrolės veikla susijusios užduotys, įskaitant veiklos partnerių bei laivų patikrą, privalo būti atliekamos laiku ir kokybiškai. Taip pat užtikrinama, kad visi sankcijų įgyvendinimo sprendimai ir veiksmai būtų tinkamai dokumentuoti, sudarant prielaidas atliktų veiksmų atsekamumui ir kontrolei. Tiek Uosto direkcija, tiek veiklos partneriai atsako už sankcijų įgyvendinimą savo veiklos apimtyje.

4.2. Atsižvelgiant į įtvirtintą teisinį reglamentavimą, Uosto direkcijai draudžiama:

4.2.1. sudaryti sandorius ir prisiimti naujas prievoles, sankcijų taikymo laikotarpiu vykdyti sandorius ir prievoles, kurių vykdymas prieštarauja sankcijoms;

4.2.2. vykdyti kitus veiksmus, kurie uždrausti sankcijomis.

4.3. Sandoriai, kurie buvo sudaryti, ir prievolės, kurios atsirado iki nustatant sankcijų įgyvendinimą, turi būti nedelsiant nutraukti vienašališkai ar šalių susitarimu arba jų vykdymas sustabdytas sankcijų įgyvendinimo laikotarpiu.

5. VIDAUS KONTROLĖS PRIEMONĖS

5.1. Uosto direkcijos Veiklos atsparumo departamentas yra atsakingas už toliau išvardytų vidaus kontrolės priemonių įgyvendinimą sankcijų srityje:

5.1.1. **tinkamos procedūros** – rengti Uosto direkcijos vidines sankcijų procedūras, kontroliuoti jų taikymą ir periodiškai atnaujinti. Procedūros padeda identifikuoti subjektus, sandorius, operacijas, patenkančius į sankcijų įgyvendinimo apimtį;

5.1.2. **kompetencija ir mokymai** – užtikrinti, kad darbuotojai būtų tinkamai susipažinę su vidaus taisyklėmis ir procedūromis, reguliariai organizuoti mokymus tikslinėms darbuotojų grupėms, siekiant užtikrinti pakankamas kompetencijas, įgyvendinant sankcijų reikalavimus ir vidaus procesus;

5.1.3. **veiklos partnerių ir veiklos atitikties patikra** – vykdyti veiklos partnerių patikrą ir bendrą veiklos atitiktį sankcijų reikalavimams, įvertinti visas galimas rizikas, atsižvelgiant į veiklos partnerių veiklos pobūdį, teritoriją, tiekiamus produktus ir paslaugas, sąsajas su Lietuvai nedraugiškomis šalimis, galimą dalyvavimą sankcijų apėjimo schemose ir kt.;

5.1.4. **sutartinių rizikų valdymas** – konsultuojantis su Uosto direkcijos teisininkais ir pagal poreikį su išorės ekspertais, siekti teisiniu būdu nutraukti sutartis su veiklos partneriais, kurie kelia sankcijų pažeidimo riziką, grėsmę nacionaliniam saugumui bei Uosto direkcijos reputacijai;

5.1.5. **bendradarbiavimas** – glaudžiai bendradarbiauti ir konsultuotis su kompetentingomis institucijomis siekiant įgyvendinti sankcijų reikalavimus, esant specifiniams, netipiniams klausimams arba laikantis teisės aktuose nurodytų reikalavimų.

5.2. Uosto priežiūros skyrius yra atsakingas už toliau išvardytų vidaus kontrolės priemonių įgyvendinimą sankcijų srityje:

5.2.1. vykdyti laivų patikrą, įvertinus privalomą reguliavimą ir visas galimas rizikas, atsižvelgiant į gaunamą informaciją ir galimą jos sąsają su sankcijų režimais ar žinomomis rizikomis apie sankcijų apėjimo, vengimo schemas ir kt.;

5.2.2. užtikrinti, kad pirmiau nurodytas funkcijas atliekantys darbuotojai būtų tinkamai susipažinę su vidaus taisyklėmis ir procedūromis dėl laivų patikros vykdymo, įgyvendinant sankcijų reikalavimus ir vidaus procesus;

5.2.3. glaudžiai bendradarbiauti ir konsultuotis su Uosto direkcijos Veiklos atsparumo departamentu, teisininkais ir pagal poreikį su kompetentingomis institucijomis siekiant įgyvendinti sankcijų reikalavimus, esant specifiniams, netipiniams klausimams arba laikantis teisės aktuose nurodytų reikalavimų.

6. VEIKLOS PARTNERIŲ SANKCIJŲ PATIKRA

6.1. Uosto direkcija, siekdama valdyti su sankcijomis susijusią riziką, įsitikina, kad veiklos partneriams nėra taikomos sankcijos. Veiklos partnerių patikra neapsiriboja tik patikrinimu, ar subjektas nėra tiesiogiai įtrauktas į sankcijų sąrašus, tačiau papildomai vertinama, ar jis nėra tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su sankcionuotais subjektais per valdymo struktūrą, kontrolę bei vykdomą veiklą, ar sandoris, operacija nepažeis sankcijų reikalavimų arba nesuteiks tiesioginės ar netiesioginės naudos sankcionuotiems subjektams. Patikros metu vertinama visa prieinama informacija, reikšminga bendrai stropaus patikrinimo išvadai.

6.2. Siekdama suvaldyti teises, finansines ir reputacines rizikas, Uosto direkcija nuolat konsultuojasi su veiklos partneriais dėl jų vykdomos veiklos atitikties sankcijoms.

6.3. Uosto direkcija atlieka veiklos partnerių tikrinimą:

6.3.1. prieš pradėdant dalykinius santykius, sudarant arba pratęsiant sutartis;

6.3.2. periodiškai, gavus informacijos apie duomenų pasikeitimą, pvz., kai veiklos partnerio valdymo struktūroje įvyksta reikšmingi pasikeitimai arba gaunama informacija, kelianti grėsmę nacionaliniam saugumui ir bendrovės reputacijai;

6.3.3. kai atnaujinamas sankcijų sąrašas ar pasikeičia sankcijomis nustatytų draudimų bei apribojimų apimtis;

6.3.4. periodinio patikrinimo metu, priklausomai nuo veiklos partneriui priskirto rizikos lygio;

6.3.5. kitais pagrįstais atvejais, kai tai svarbu sankcijų ar sankcijų apėjimo, vengimo rizikai įvertinti ir valdyti.

7. SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMO KONTROLĖS UŽTIKRINIMAS

7.1. Už sankcijų įgyvendinimą Uosto direkcijoje atsakingas generalinis direktorius. Uosto direkcijos Veiklos atsparumo departamento direktorius užtikrina sankcijų įgyvendinimo kontrolę ir kuria bei nuolat tobulina Uosto direkcijos sankcijų įgyvendinimo sistemą, organizuoja Uosto direkcijos darbuotojų mokymus. Uosto direkcijos darbuotojai privalo laikytis sankcijų įgyvendinimo ir kontrolės politikos.

7.2. Sankcijų užtikrinimo veikloje savo veiksmais dalyvauja ir Uosto direkcija, ir tiesiogiai veiklos partneriai. Visi sankcijų užtikrinimo veikloje dalyvaujantys subjektai privalo nuolat stebėti ir identifikuoti su sankcijų laikymusi susijusias rizikas savo veiklos apimtyje. Užmezgant santykį su veiklos partneriu, reikalinga gauti patvirtinimą, kad veiklos partneris yra susipažinęs su ir laikosi Uosto direkcijos Politikos arba turi savo sankcijų įgyvendinimo vidinius dokumentus, kurie neprieštarauja Uosto direkcijos Politikai ir atitinka / neprieštarauja bent toliau nurodytiems minimaliems kriterijams:

7.2.1. sankcijų sąvoka;

7.2.2. sankcijų įgyvendinimo ir kontrolės principai;

7.2.3. nuolatinės klientų, verslo partnerių patikros užtikinimas;

7.2.4. bendradarbiavimas su Uosto direkcija ir kompetentingomis institucijomis įgyvendinant sankcijas.

7.3. Veiklos partneriai yra tiesiogiai atsakingi už savo veiksmų atitiktį sankcijų reikalavimams. Jei jų veiksmai ar neveikimas kelia sankcijų reikalavimų ir (ar) Politikos pažeidimo riziką, Uosto direkcija savo veikloje gali numatyti veiksmus identifikuotoms rizikoms mažinti. Jei Uosto direkcija nustato papildomos informacijos, paaiškinimų poreikį, veiklos partneriai privalo bendradarbiauti, teikdami visą reikiamą informaciją.

7.4. Uosto direkcija, nustačiusi veiklos partnerio veikloje sankcijų ar sankcijų kontrolės įgyvendinimo užtikrinimo pažeidimą, taip pat negalėdama sumažinti rizikos, aptariamą 7.3 punkte, imasi teisės aktuose, Politikoje ir ją įgyvendinančiuose vidaus dokumentuose, taip pat sutartyse nustatytų veiksmų.

7.5. Ne rečiau kaip kartą per metus arba reikšmingai pasikeitus sankcijų sritį reglamentuojantiems išoriniams teisės aktams, atsiradus naujiems privalomiems reikalavimams arba nustačius didelę sankcijų atitikties užtikrinimo riziką, įvykus reikšmingam incidentui sankcijų srityje, Uosto direkcijos Veiklos atsparumo departamento direktorius teikia sankcijų įgyvendinimo kontrolės užtikrinimo informaciją Uosto direkcijos generaliniam direktoriui ir pagal poreikį Stebėtojų tarybai. Nustačius neatitiktis, sudaromi neatitiktį šalinimo planai, jų įgyvendinimą kontroliuoja generalinis direktorius ar jo pavestas atsakingas darbuotojas.

8. TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ NESILAIKYMO PASEKMĖS

8.1. Asmenims, nesilaikantiems tarptautinių sankcijų, jas pažeidžiant, bandant jas apeiti ar teikiant pagalbą siekiant jas apeiti, kyla teisinė atsakomybė, kuri priklauso nuo pažeidimo pobūdžio, sunkumo ir padarytos žalos: gali būti taikoma administracinė atsakomybė pagal ANK, TSĮ, taip pat grėsti ir baudžiamoji atsakomybė pagal BK.

8.2. Uosto direkcijai nustačius, kad veiklos partnerio ar su juo susijusių asmenų atžvilgiu įgyvendinamos sankcijos, arba veiklos partneris pažeidė sankcijų reikalavimus, Uosto direkcija turi teisę vienašališkai nutraukti verslo santykius.

8.3. Siekdama išvengti tarptautinių sankcijų pažeidimo rizikos, Uosto direkcija įsipareigoja stebėti sankcijų reguliavimą ir jo pokyčius, parengti atitinkamus procedūrų / tvarkų aprašus, Politikos įgyvendinimą ir taikymą detalizuojančius kitus vidaus dokumentus, juos įgyvendinti ir periodiškai atnaujinti, vykdyti periodinį sankcijų (ar jų pažeidimo) rizikos, su kuria susiduria bendrovė, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, sritis, veiklos teritoriją, vertinimą.

9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9.1. Politiką tvirtina Uosto direkcijos stebėtojų taryba.

9.2. Už sankcijų įgyvendinimo tvarkų parengimą ir priežiūrą atsako Uosto direkcijos Veiklos atsparumo departamentas.

9.3. Politikos peržiūrėjimą ir atnaujinimą inicijuoja ir koordinuoja Uosto direkcijos Veiklos atsparumo departamento direktorius.

9.4. Politika peržiūrima ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus arba pasikeitus ES, Lietuvos Respublikos ar kitiems teisės aktams, taip pat gavus Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos arba kompetentingų institucijų, užtikrinančių tarptautinių sankcijų Lietuvos Respublikoje įgyvendinimą pagal joms priskirtas veiklos sritis, nurodymus ar rekomendacijas. Politika taip pat gali būti peržiūrima, identifikavus poreikį stiprinti tam tikras kontrolės priemones dėl nustatytų sankcijų apėjimo rizikų, po gautų kontrolės funkcijos išvadų ar kitų svarbių priežasčių.

9.5. Politika taikoma tiek, kiek neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ir (ar) kitiems galiojantiems teisės aktams, kurie taikomi tais atvejais, kurių nereguliuoja imperatyvios sankcijų reguliavimo nuostatos. Politika skelbiama viešai. Uosto direkcija siekia, kad veiklos partneriai nepažeistų Politikos nuostatų.
